

Voorlopige agenda van de Raadscommissie Cultuurverandering van 6 oktober 2011

Hierbij wordt u uitgenodigd voor de openbare vergadering van de Raadscommissie Cultuurverandering

Datum: donderdag 6 oktober 2011
Aanvang: 17:30 - 20.00 uur
Locatie: Oude raadzaal
Voorzitter: J. Spakman
Griffier: W.T. Meijer (050 367 7726, wolbert.meijer@ groningen.nl)

A. Algemeen deel

- A1. Opening en mededelingen
- A2. Vaststelling agenda
- A3. Lange-termijnagenda en lijst moties en toezeggingen
 - Bijlage - lijst toezeggingen en moties** (pdf)
 - Bijlage - Ita** (pdf)
- A4. Rondvraag

B. Inhoudelijk deel

- B1. Stand van zaken organisatieontwikkeling en cultuurverandering (presentatie + raadsvoorstel college)
 - Raadsvoorstel inzake stand van zaken organisatieontwikkeling en cultuurverandering(n)** (pdf)
 - Bijlage - Collegebrief inzake aanvulling op raadsvoorstel Stand van zaken organisatieontwikkel** (pdf)
- B2. Nieuw format voor raadsvoorstellen (bijlage II bij raadsvoorstel B1)
- B3. Handhaving door college van spelregels nota vertrouwelijkheid (bijlage III bij raadsvoorstel B1)
- B4. 190.000 deskundigen (initiatiefvoorstel Stadspartij mei 2011)
 - initiatiefvoorstel stadspartij** (pdf)

Raadscommissie Cultuurverandering - donderdag 6 oktober 2011

- B5. Burgerinitiatief in Groningen
(initiatiefvoorstel D66 september 2011)
[initiatiefvoorstel D66](#) (pdf)

C. Huishoudelijk deel

- C1. Ingekomen stukken en stukken ter kennisname (n.v.t.)
- C2. Vaststelling verslag 13 juli 2011
[Verslag CV](#) (pdf)

Bij commissievergaderingen kunt u gebruik maken van het spreekrecht bij de inhoudelijke agendapunten (inclusief de conformstukken onder A) en de rondvraag. U krijgt dan drie minuten de gelegenheid de commissieleden te vertellen hoe u over een onderwerp denkt. Voor aanmelding en informatie kunt u terecht bij de commissiegriffier. De agenda's zijn onder voorbehoud. De definitieve agenda's worden in de vergadering vastgesteld.

Bijlage - lijst toezeggingen en moties

Lijst toezeggingen en moties Raadscommissie Cultuurverandering 6 juli 2011

Nr.	Datum collegielid dienst	Agendapunt	Verzoek van	Toezeggingen	Opmerkingen
1.	12-01-11 Rehwinkel (BSD)	Kadernota burgerparticipatie (B1)		Er wordt een poging gedaan om inzichtelijk te krijgen wat burgerparticipatie voor ambtelijke organisatie aan werk oplevert en aan werk scheelt (terugkoppeling naar commissie)	
Nr.	Datum collegielid dienst	Agendapunt onderwerp	Indiener(s)	Moties	Opmerkingen
1.	29-06-11 College (BSD)	Voorjaarsdebat	PvdA e.a.	Strategische lange termijn agenda • een strategische agenda op te stellen in lijn met uitkomsten raadsdiscussie 24 mei • daarbij de uitgangspunten van de notitie Gijjsbertsen mee te nemen • daarover in najaar 2011 voorstel te doen	<i>Najaar 2011</i>

Raadscommissie Cultuurverandering 6 juli 2011

Bijlage - Ita

LANGE-TERMIJNAGENDA RAAD inclusief **POLITIEKE LTA**
Politieke items zijn onderwerpen waarop Raad geen uitstel duldt.
 (nieuwe onderwerpen in blauw)

3	6-jul-11	CV	Herziening inspraakverordening	Rehwinkel	BSD
28	5-okt-11	CV	Formats raadsvoorstellen/collegebrieven	Schroor	BSD
29	5-okt-11	CV	Evaluatie hanteren spelregels nota vertrouwelijkheid	Griffie	Griffie
30	5-okt-11	CV	Plan van aanpak interim-griffier	Griffie	Griffie
124	PM	CV	Online dossiervorming i.c.m. ICT-ontwikkelingen en digitalisering	Schroor	BSD

Bijlage - Ita

per 20 september 2011

aanbeveling 21
vervolg op commissievergadering januari
stappenplan bij aanbeveling 13
vervolg op rapport van bevindingen
op verzoek van S&S

Raadsvoorstel inzake stand van zaken organisatieontwikkeling en ...

Raadsvoorstel

Datum raadsvergadering

Raadscommissie Cultuurverandering

Datum raadscommissie 6 oktober 2011

Publiciteit

Bijlagen 2.

Registratienr. BD 11.2731163

Datum B&W besluit

Portefeuillehouder Burgemeester, Schroor

Steller T. Bezem

Telefoon 7688

E-mail tuuk.bezem@groningen.nl

Onderwerp

Stand van zaken organisatieontwikkeling en cultuurverandering

Concept raadsbesluit

De raad besluit wensen en bedenkingen ten aanzien van het nieuwe format voor raadsvoorstellen kenbaar te maken.

Raadsvoorstel inzake stand van zaken organisatieontwikkeling en ...

2

Publiekssamenvatting

Groningen kent al zeer lange tijd als organisatievorm de decentrale dienstenstructuur. Voor de zuiver sectorale onderwerpen, taken en projecten werkt dit model met sterke en autonome diensten goed. Op onderdelen zeer goed zelfs: landelijke prijzen of hoge rapportcijfers zijn geen zeldzaamheid. We hebben echter geconstateerd dat de organisatie de toenemende complexiteit van stedelijke vraagstukken niet heeft kunnen bijhouden. Waar dit in de beginjaren van het dienstenmodel juist slagkracht en innovatie opleverde, ervaren wij thans vertraging, inefficiëntie en stagnatie van kwaliteit. Onze conclusie is dat het huidige besturingsmodel binnen de dienstenstructuur niet adequaat functioneert om de noodzakelijke ontwikkelingen en de gewenste cultuurverandering daadkrachtig door te voeren. En dus is een interventie in het besturingsmodel zelf de volgende stap. Wij hebben in juli dan ook een principebesluit genomen tot reorganisatie van het besturingsmodel van de gemeente Groningen. Deze reorganisatie houdt in dat we per 1 november 2011 het AMT opheffen. De functie van algemeen directeur komt te vervallen. Daarvoor in de plaats richten we een kleiner managementteam in, het Groningen Management Team (GMT), dat bestaat uit een voorzitter (de gemeentesecretaris) en vier directeuren.

Daarnaast hebben wij een nieuw format ontwikkeld voor raadsvoorstellen, met als doel het verbeteren van de kwaliteit van onze raadsvoorstellen.

Voorgesteld besluit

De raad besluit wensen en bedenkingen ten aanzien van het nieuwe format voor raadsvoorstellen kenbaar te maken.

Inleiding

Uw raad heeft ons gevraagd om u tijdig voor elke vergadering van de commissie Cultuurverandering schriftelijk de stand van zaken van de organisatieontwikkeling en cultuurverandering toe te sturen. In bijlage I treft u de actuele stand van zaken aan. In deze stand van zaken gaan wij uitvoerig in op ons principebesluit tot reorganisatie van het besturingsmodel van de gemeente Groningen. Daarnaast schetsen we in bijlage I de ontwikkelingen met betrekking tot de bestuurlijke dienstverlening en burgerparticipatie.

Eén van de resultaten van de afgelopen periode is het nieuwe format voor raadsvoorstellen, gebaseerd op het Gronings A4'tje (zie bijlage II). Dit format is ontwikkeld in overleg met uw werkgroep Informatievoorziening. Om u een beeld te geven van het gebruik van dit format bieden wij u dit raadsvoorstel in het nieuwe format aan.

En tot slot heeft uw raad ons verzocht te evalueren in hoeverre wij de spelregels uit de Nota Vertrouwelijkheid gehanteerd hebben. Deze evaluatie treft u aan in een bijlage bij dit voorstel. Deze bijlage wordt u separaat toegezonden (bijlage III).

Beoogd resultaat

De stip op de horizon waar we komende jaren aan werken, is: **één Groningen, één organisatie**. Een organisatie die wordt gekenmerkt door een integrale dienstverlening, de vraag van de burger centraal, één gezicht naar buiten én naar binnen, open voor andere inbreng, gericht op het geheel en de samenhang. Met deze reorganisatie van het besturingsmodel willen wij een sterke horizontale/programmatische sturing realiseren, een sterke concernsturing en minder coördinatie. En dat betekent *een complete verandering van de bestuurscultuur, met als einddoel het realiseren van "één Groningen, één organisatie"*.

Raadsvoorstel inzake stand van zaken organisatieontwikkeling en ...

3

Bovendien willen wij met deze reorganisatie de implementatie van concernontwikkelingen zoals de concentratie van de PIJOFACH-functies en de bestuurlijke dienstverlening, beter mogelijk maken en deze meer duurzaam borgen. Dat geldt ook voor dienstoverstijgende ontwikkelingen als de decentralisatie van het wijkgericht werken en het samenvoegen van taken op het gebied van beheer en onderhoud.

Met het nieuwe format voor raadsvoorstellen beogen wij een verbetering van de kwaliteit van onze voorstellen aan uw raad. Bovendien komen wij hiermee tegemoet aan de wens van uw raad om een eenduidig en helder format.

Kader

In ons collegeprogramma "*Groningen, progressief met energie, stad voor iedereen*" hebben we ons het volgende doel gesteld:

"We streven naar een efficiënte en op samenwerking gerichte organisatie die werkt op een integrale manier. Om dit te realiseren denken we dat een kanteling van het huidige dienstenmodel naar een meer op de burger gerichte organisatievorm noodzakelijk is."

Het door ons genomen principebesluit tot reorganisatie is een eerste stap om dit te realiseren. Wij zien het als een noodzakelijke voorwaarde om de ontwikkeling van de organisatie en de verandering van de (bestuurs)cultuur in een volgende fase te krijgen.

Argumenten/afwegingen

De argumenten voor deze stap zijn in het bovenstaande al aan de orde gekomen. In bijlage I gaan we hier meer uitvoerig op in.

Maatschappelijk draagvlak/participatie

De managementstijl en het gedrag van het topmanagement van de gemeentelijke organisatie zijn bepalend voor de wijze waarop de organisatie als geheel en de medewerkers functioneren. Dat zal ook zijn uitwerking hebben "naar buiten". Maar het functioneren van de gemeentelijke organisatie is primair een interne aangelegenheid, een zaak van ons en van ons topmanagement. Bij ons principebesluit zijn daarom geen maatschappelijke partijen of burgers betrokken.

Financiële consequenties

De structurele kosten die de reorganisatie met zich meebrengt, worden gedekt door de middelen die thans worden ingezet voor de dekking van de personeelskosten van de AD's. De incidentele kosten van de reorganisatie bedragen naar schatting € 275.000,-. Deze kosten kunnen worden gedekt uit het Fonds Mobiliteit Topkader, aangevuld met middelen die vrijvallen door het opheffen van de functie van AD.

Realisering en evaluatie

Wij hebben ons principebesluit tot reorganisatie voor advies gestuurd naar de Centrale Ondernemingsraad (COR). Bij een eerste bespreking van het principebesluit met de COR is onder andere het belang van een zorgvuldige personele invulling aan de orde gekomen.

Wij hebben de gemeentesecretaris opdracht gegeven om een concept-Uitvoeringsplan op te stellen. Ook dit Uitvoeringsplan zullen wij aan de COR voorleggen, met als doel het bereiken van overeenstemming met de COR. Wij streven ernaar om op 1 november 2011 met het nieuwe GMT te starten.

Raadsvoorstel inzake stand van zaken organisatieontwikkeling en ...

4

Uw wensen en bedenkingen ten aanzien van het format voor raadsvoorstellen betrekken wij bij het vaststellen van het definitieve format. De precieze opmaak van het voorblad kan daarbij nog iets wijzigen. Vervolgens zullen we het nieuwe format gaan implementeren.

Organisatieontwikkeling en cultuurverandering

Stand van zaken d.d. 1 september 2011

Uw raad heeft ons gevraagd om tijdig voor elke vergadering van de commissie Cultuurverandering schriftelijk de stand van zaken van de organisatieontwikkeling en cultuurverandering aan de raad toe te sturen. Bijgaand treft u de actuele stand van zaken aan. U heeft ons gevraagd daarbij steeds een aantal aandachtspunten te laten terugkomen (brief van de voorzitter van uw commissie d.d. 18 augustus 2010). In onze brief van 30 juni 2011 zijn we uitvoerig op deze aandachtspunten teruggekomen. Sinds dat moment is niet op alle aandachtspunten nieuws te melden. We beperken ons in deze stand van zaken dan ook tot de belangrijkste ontwikkeling: ons principebesluit tot reorganisatie van het besturingsmodel van de gemeente Groningen. Hieronder zullen wij dit besluit uitvoering toelichten. Daarnaast schetsen we in deze stand van zaken een aantal ontwikkelingen en tussentijdse resultaten. Achtereenvolgens komen aan de orde:

1. Reorganisatie van het besturingsmodel van de gemeente Groningen
2. Bestuurlijke dienstverlening
3. Burgerparticipatie

1. Reorganisatie besturingsmodel gemeente Groningen

Aanleiding

Groningen kent al zeer lange tijd als organisatievorm de decentrale dienstenstructuur. Dat is bij aanvang (1986) een effectief model gebleken en is daarom in de jaren daarna verder uitgebouwd en doorontwikkeld. Daarmee zijn er sterke en autonome diensten gegroeid die in hoge mate onafhankelijk van elkaar functioneren. Voor de zuivere sectorale onderwerpen, taken en projecten werkt dat goed. Op onderdelen zeer goed zelfs; landelijke prijzen of hoge rapportcijfers zijn geen zeldzaamheid.

Maar er is een keerzijde. De organisatie heeft de toenemende complexiteit van stedelijke vraagstukken niet kunnen bijhouden. Onderwerpen, taken en projecten die een meer integrale benadering vragen zijn maar moeizaam binnen deze context van de grond te krijgen. Dat lukt pas echt wanneer het uiteindelijk binnen de muren van één dienst wordt belegd. Een uitkomst die doorgaans onbevredigende resultaten oplevert. Voor burgers en externe partners is het steeds moeilijker te begrijpen en te accepteren dat ze niet te maken hebben met 'de gemeente', maar slechts met een gemeentelijke dienst.

Ook het politieke bestuur is niet langer comfortabel met het strakke dienstenmodel. Waar dit in de beginjaren van het dienstenmodel juist slagkracht en innovatie opleverde, ervaren wij thans vertraging, inefficiëntie en stagnatie van kwaliteit. Dit is voor ons mede aanleiding geweest om in het collegeprogramma "*Groningen, progressief met energie, stad voor iedereen*" op te nemen dat de organisatie moet kantelen. De stevige muren als gevolg van de

BIJLAGE I

dienstenstructuur werken (te) belemmerend bij het oplossen van alle complexe, maatschappelijke vraagstukken die op ons afkomen. Ook willen wij de organisatiekosten flink omlaag brengen door het behalen van efficiency winst. Ook dit is binnen het huidige dienstenmodel niet goed te realiseren.

Een ander gevolg van de sterk doorgevoerde dienstenstructuur is een weinig efficiënte bedrijfsvoering van de gemeente als totaal. Op acht verschillende plekken zijn nu hetzelfde type staffunctionarissen aan het werk. Bij de start van het dienstenmodel was dit een logische keuze, maar door de digitalisering en professionalisering van de verschillende vakdisciplines, is dit niet langer legitiem en al helemaal niet efficiënt. Voeg daaraan toe dat wij fors moeten bezuinigen en het is helder dat acht vergelijkbare stafafdelingen in één organisatie onhoudbaar zijn. Samengevat: de gemeentelijke organisatie moet platter, kleiner en integraler gaan opereren; een totale omslag van de bestuurscultuur is nodig. Juist ook als randvoorwaarde om de bezuinigingen te realiseren.

Deze analyse is niet nieuw. Al langer loopt de gemeentelijke organisatie aan tegen de grenzen van het dienstenmodel. De eerste beweging is al in 2000 te zien in *Van Bolwerk naar Netwerk. Een visie op de gemeentelijke organisatie van morgen*. In die visie wordt verwoord dat er een ontwikkeling nodig is "(...) van diensten als onneembare vestingen naar een integraal werkende concern-netwerkorganisatie". Deze netwerkorganisatie met "resultaatverantwoordelijke eenheden" is nooit van de grond gekomen.

In 2007 is een analyse gemaakt door Andersson, Klaassen, Postma. Als vervolg daarop is er een organisatieontwikkelingstraject ingezet waarbij het accent lag op de dienst RO/EZ. Dit traject is begeleid door Berenschot, dat ook de context van de hele gemeente heeft mee genomen in zijn "eind" rapportage *Verbinden, verhelderen, verankeren: nu verder gaan en volhouden* (mei 2009). In dat rapport stelt Berenschot dat de moeizame horizontale afstemming heeft geleid tot een inefficiënt en onduidelijk overlegcircuit. Als doelstellingen voor de verandering worden genoemd:

- sturing van (en in) de gemeentelijke organisatie verbeteren;
- de coördinatielast voor bestuurders en managers in de top van de organisatie verminderen;
- verbetering in de onderlinge samenwerking aanbrengen;
- de besluitvorming daar te brengen waar die hoort, namelijk bij het college met een ambtelijke voorbereidingstaak voor het Algemeen Management Team (AMT).

De ontwikkelingen zijn niet stil gevallen na het vertrek van Berenschot in 2009. Naar aanleiding van die rapportage hebben wij een aantal verbetermaatregelen genomen, de zogenaamde "afspraken Exloo". Met deze afspraken hebben wij beoogd de aansturing van integrale projecten en programma's binnen de bestaande (diensten)structuur effectiever te laten verlopen. Wij hebben de concentratie van de PIJOFACH-taken in gang gezet, met een omvangrijke efficiëntie taakstelling. Wij hebben het traject bestuurlijke dienstverlening gestart

BIJLAGE I

en we zijn discussies gestart rond wijkgericht werken en de herinrichting van beheer en onderhoud. Maar het is ook duidelijk geworden dat het allemaal erg langzaam gaat. Dienstoverstijgende- en concernopgaven worden in gang gezet maar komen niet of moeizaam (DaFinci) tot een afronding. Wij vinden dat er twee jaar na de "afspraken Exloo" onvoldoende concrete resultaten zijn geboekt. Dit is gezien de huidige structuur niet onlogisch.

Onze conclusie is dat het besturingsmodel binnen de dienstenstructuur niet adequaat functioneert om de noodzakelijke ontwikkelingen en de gewenste cultuurverandering daadkrachtig door te voeren. Wil de in gang gezette beweging op de lange termijn werkelijk kans van slagen hebben, dan is een aanpassing van het besturingsmodel onvermijdelijk. De verschillende hulpstructuren die de afgelopen jaren rond het huidige besturingsmodel zijn ingevoerd, blijken niet het gewenste resultaat op te leveren. De gesignaleerde knelpunten zijn niet verminderd maar vragen met meer urgentie dan ooit om een oplossing. En dus vinden wij een interventie in het besturingsmodel zelf de volgende stap.

Het nieuwe besturingsmodel

De stip op de horizon waar we komende jaren aan werken, is: **één Groningen, één organisatie**. Een organisatie die wordt gekenmerkt door een integrale dienstverlening, de vraag van de burger centraal, één gezicht naar buiten én naar binnen, open voor andere inbreng, gericht op het geheel en de samenhang.

Om deze visie te realiseren is een kleiner managementteam nodig, dat slagvaardig en in gezamenlijkheid stuurt op de totale gemeentelijke bedrijfsvoering, dienstverlening, beleidsontwikkeling en uitvoering van de gemeentelijke taken. Om hierin te voorzien richten we per 1 november 2011 een nieuw managementorgaan op, het Groningen Management Team (GMT). Het GMT bestaat uit vijf personen: een voorzitter (de gemeentesecretaris) en vier directeuren. De gemeentesecretaris wordt concerndirecteur: directeur van de gehele gemeentelijke organisatie. Eén van de directeuren wordt expliciet belast met de portefeuille Bedrijfsvoering: de directeur Bedrijfsvoering.

Het GMT vervangt het AMT. De functie van algemeen directeur komt te vervallen. Het GMT verschilt niet slechts één letter, maar juist heel wezenlijk van het huidige AMT. Waar het AMT bestaat uit algemeen directeuren van diensten (dus de facto *dienstdirecteuren*), bestaat het GMT uit *directeuren van de gemeente Groningen*. Waar de AD's hun thuishaven hebben in een dienstdirectie, is het GMT de thuishaven van de directeuren van de gemeente Groningen. Waar het AMT in de praktijk een onderhandelingsarena is met een grote, automatische neiging tot non-interventie, is het GMT een overleg met gezamenlijke probleemeigenaren, gericht op integrale oplossingen. Het GMT stuurt op (gemeentebrede) ambities.

Samengevat: waar de gemeentelijke organisatie de afgelopen decennia via acht losse organisaties werd aangestuurd, willen we de gemeentelijke organisatie nu als geheel via één managementteam aansturen.

BIJLAGE I

Met het opheffen van de AD-functie kiezen we er niet voor de diensten als zodanig op te heffen. Dat heeft in de eerste plaats een pragmatische reden. Met het veranderen van de aansturing aan de top en met de ontwikkelingen die inmiddels in gang zijn gezet (PIJOFACH, bestuurlijke dienstverlening, beheer en onderhoud, wijkgericht werken), wordt de veranderkracht van de organisatie maximaal opgerekt. Méér doen zou, naar onze overtuiging, op dit moment onverantwoord zijn. Het streven is er juist op gericht dat de primaire processen gewoon doorgaan.

Verdere proces de komende maanden

Wij hebben ons principebesluit tot reorganisatie voor advies gestuurd naar de Centrale Ondernemingsraad (COR). Bij een eerste bespreking van het principebesluit met de COR is onder andere het belang van een zorgvuldige personele invulling aan de orde gekomen. Tegelijk met het nemen van het principebesluit hebben wij de gemeentesecretaris opdracht gegeven om een Uitvoeringsplan op te stellen. Ook het Uitvoeringsplan zullen wij aan de COR voorleggen, met als doel het bereiken van overeenstemming met de COR. Wij streven ernaar om op 1 november 2011 met het nieuwe GMT te starten.

Het opheffen van de functie van AD heeft een aantal consequenties. Uiteraard moet de continuïteit van de besturing gewaarborgd zijn. En iedere medewerker heeft recht op een leidinggevende. Op dit moment zijn we dit aan het uitwerken, waarbij de continuïteit en het "recht op een leidinggevende" voorop staan, maar waarbij tevens de vernieuwing door een andere sturing duidelijk zichtbaar wordt. Tijdens de vergadering van de raadscommissie Cultuurverandering op 6 oktober gaan we daar in onze presentatie verder op in.

Het GMT zal ook vorm moeten geven aan de verdere ontwikkeling van de organisatie en aan de verandering van de bestuurscultuur. Met het introduceren van een GMT is de ontwikkeling van de organisatie om "één Groningen, één organisatie" te bereiken, niet af! Het is veeleer een noodzakelijke voorwaarde om die ontwikkeling en de verandering van de bestuurscultuur die daarvoor nodig is, in een volgende fase te krijgen.

Financiën

De structurele kosten die de reorganisatie met zich meebrengt, worden gedekt door de middelen die thans worden ingezet voor de dekking van de personeelskosten van de AD's. De incidentele kosten van de reorganisatie bedragen naar schatting € 275.000. Deze kosten kunnen worden gedekt uit het Fonds Mobiliteit Topkader, aangevuld met middelen die vrijvallen door het opheffen van de functie van AD.

BIJLAGE I

2. Bestuurlijke dienstverlening

Binnen het proces van bestuurlijke dienstverlening gaan we werken met opdrachten: elk beleidsproces start met een "formele" opdracht. Het formuleren van de opdracht luistert nauw, waarbij elke betrokkene (wethouder, directeur, beleidsmedewerker/steller van het stuk) een eigen rol heeft. Daarvoor hebben we een standaard (digitaal) opdrachtformulier ontworpen. We gaan 11 en 13 oktober 2011 honderd stellers trainen met simulatie en workshops. De bedoeling is dat we deze ambtenaren half oktober een "rugzakje" geven, waarin ze die dingen kunnen doen die ze individueel nodig hebben om hun rol goed te vervullen. Dat kunnen ook vervolgoopleidingen zijn. Uit deze honderd stellers halen we een "helpdesk" voor de training van de overige 150 stellers. Deze tweede ronde zal bij en met de diensten georganiseerd worden. De trainingen hebben een cyclisch karakter. De tweede helft van oktober, na de eerste ronde van trainingen, gaan we de opdrachtformulering officieel in gebruik nemen.

De nieuwe opzet van het raadsvoorstel is in concept gereed. Zie hiervoor bijlage II. Dit nieuwe format is gebaseerd op het Gronings A4'tje en is ontwikkeld in overleg met uw werkgroep Informatievoorziening. Nadat uw raad wensen en bedenkingen ten aanzien van het nieuwe format kenbaar heeft gemaakt, zullen wij het definitieve format vaststellen. Daarbij kan de precieze opmaak van het voorblad nog iets wijzigen. Vervolgens zullen we het nieuwe format gaan implementeren. Trainingen en instructies (centraal en decentraal) zijn een belangrijk onderdeel van deze implementatie. De kern van de aanpak in dit veranderingsproces is dat we de medewerkers (en leidinggevenden) trainen in politiek-bestuurlijke sensitiviteit.

Overigens zullen wij uw raad – naast het doen van *voorstellingen* aan uw raad, waarbij wij het nieuwe format gebruiken – natuurlijk ook regelmatig willen informeren. Hiervoor blijven wij gebruik maken van een *brief*.

3. Burgerparticipatie

Zoals gemeld in de voortgangsrapportage Burgerparticipatie van juni jl. hebben we besloten als gemeente deel te nemen aan de Benchmark Burgerparticipatie, opgezet in opdracht van VNG en BZK. We zijn nu formeel deelnemer aan de Benchmark.

De eerste voorlichtingsbijeenkomst was door omstandigheden vertraagd en een aantal kandidaat-deelnemers had meer tijd nodig om de benodigde besluitvorming over deelname te doorlopen. De uiterste inschrijvingsdatum (deze was gesteld op 1 juli) is daarom enigszins opgeschoven. De organisatie heeft vervolgens besloten de intake, start van de dataverzameling en het aanleveren van gegevens te splitsen en met één groep deelnemers eerder te starten en met de andere groep twee maanden later. Vanaf december schuiven beide groepen dan ineen.

Aangezien de opstart van de eerste groep midden in de noordelijke vakantieperiode viel is besloten om deel te nemen in de tweede groep. Dit heeft als voordeel dat de methode al enigszins is getest en de organisatie is ingewerkt.

BIJLAGE I

De planning van de organisatie is als volgt. De intake voor Groningen vindt plaats in de periode september/oktober en de eerste onderzoeksgegevens zullen medio november beschikbaar zijn. De participatiemonitor is begin december gereed en vervolgens kan het (online) benchmarken plaatsvinden. In december en maart zijn leerkringbijeenkomsten gepland, waarna het overall eindrapport eind maart 2012 gereed moet zijn. Adviesgesprekken volgen in april 2012 voorafgaande aan de slotbijeenkomst.

Op 1 augustus waren de volgende deelnemers ingeschreven: Almere, Dongen, Dordrecht, Groningen, Haarlemmermeer, Hof van Twente, Houten, Oisterwijk, Utrecht en Vlaardingen. Hoogstwaarschijnlijk worden de volgende gemeenten ook deelnemer: Boxtel, Lansingerland, Rotterdam, Terneuzen, Tilburg, Velsen en Weert. Met een groot aantal andere gemeenten was de organisatie nog in gesprek voor deelname aan deze cyclus, of de volgende.

Uw raad heeft ons gevraagd of het mogelijk is om meer inzicht te geven in wat burgerparticipatie voor de ambtelijke organisatie aan werk oplevert en aan werk scheelt. Al eerder gaven we aan dat dit moeilijk te kwantificeren valt. We kunnen immers nooit weten hoe het "gegaan" zou zijn als we een project of proces anders of zonder participatie zouden zijn ingegaan. De kosten (mensen, middelen, tijd) van een proces met burgerparticipatie zijn nog wel te kwantificeren. Echter, voor het berekenen wat het aan werk scheelt, zouden we de kosten van datzelfde proces zonder burgerparticipatie moeten berekenen. Dat zou naar onze mening teveel "een slag in de lucht" zijn. Echter, meten en kwantificeren zijn een belangrijk onderdeel van de Benchmark. Met de cijfers uit de Benchmark Burgerparticipatie hopen we u dan ook meer inzicht te kunnen bieden in de kosten en baten (kortere of minder bezwaarprocedures, kwalitatief betere plannen, tevredener burgers, etc.), in elk geval ook relatief ten opzichte van andere gemeenten.

Raadsvoorstel inzake stand van zaken organisatieontwikkeling en ...

BIJLAGE II

Raadsvoorstel

Datum raadsvergadering

Raadscommissie

Datum raadscommissie

Publiciteit

Bijlagen

Registratienr.

Datum B&W besluit

Portefeuillehouder

Steller

Telefoon

E-mail

Onderwerp

Wat is het onderwerp van dit raadsvoorstel? Deze omschrijving komt ook op de raadsagenda.

Concept raadsbesluit

Wat stelt het college aan de gemeenteraad voor om te besluiten op basis van de bijgevoegde notitie?

Benoem de beslispunten uit het document concreet en specifiek.

Niet: 'De raad besluit bijgevoegde notitie vast te stellen'.

Maar: 'De raad besluit een nieuwe brug over het Damsterdiep aan te leggen'.

Vaak bevat een notitie meerdere beslispunten. Noem deze stuk voor stuk en nummer ze.

Een uitgebreide instructie staat op Ge-net.

Raadsvoorstel inzake stand van zaken organisatieontwikkeling en ...

Publiekssamenvatting

Geef in eenvoudige bewoordingen kort (maximaal tien regels) aan wat de grote lijn is van het voorstel. In de samenvatting staat geen nieuwe informatie.
De samenvatting is ook bestemd voor inwoners van de stad. Vertel wat er gaat gebeuren (inhoud besluit), waarom dit gaat gebeuren (argumenten) en hoe de gemeente het besluit gaat uitvoeren. Na lezing moet duidelijk zijn wat dit besluit 'voor de stad' betekent.

Voorgesteld besluit

Wat stelt het college aan de gemeenteraad voor om te besluiten?
Het voorgestelde besluit dient identiek te zijn aan het concept besluit op het voorblad

Inleiding

Geef aan waarom de notitie in de raad ligt
Wat is de aanleiding en de centrale vraag? Wat is de voorgeschiedenis? Welk probleem vraagt om een oplossing? Gebruik hierbij de opdrachtformulering.

Beoogd resultaat

Wat wil het college met het voorstel bereiken? Wat is het beoogd effect?
Geef zo concreet en meetbaar mogelijk de doelen of beoogde effecten aan. Sluit waar mogelijk aan bij de doelen uit de programmabegroting.

Kader

Geef aan hoe het voorstel binnen bestaande wettelijke kaders, collegeprogramma of afspraken met de raad past. Als dat niet het geval is, leg dan uit waarom dit besluit nodig is.

Argumenten/afwegingen

Wat zijn de argumenten van het college om voor het voorgestelde besluit te kiezen?
Onderbouw het voorgestelde besluit met argumenten, maar benoem ook de nadelen, tegenargumenten, beperkingen of risico's. Zijn er andere mogelijkheden om het beoogd effect te bereiken? Geef dan ook aan welke alternatieven er zijn en waarom hiervoor niet gekozen is. Maak inzichtelijk welke afwegingen er zijn gemaakt. De lezer moet kunnen volgen waarom bepaalde keuzen zijn gemaakt en andere niet.

Maatschappelijk draagvlak/participatie

Geef aan hoe (externe) partijen en inwoners van de stad zijn of worden betrokken bij het maken van het voorstel en de uitvoering. Geef aan wie op de hoogte zijn van of moeten worden gebracht over dit voorstel en de implicaties. Geef ook aan op welke wijze dit is gebeurd of gaat gebeuren. Overleg dit met communicatieadviseurs.

Financiële consequenties

Wat zijn de geraamde kosten en/of verwachte inkomsten? Geef aan hoe de kosten worden gedekt en of er een begrotingswijziging nodig is. Overleg dit met adviseurs financiën.

Realisering en evaluatie

Hoe en wanneer kan het voorstel worden uitgevoerd? Welke maatregelen worden genomen? Vindt er evaluatie plaats. Zo ja, hoe?. Wees compact. Geef alleen informatie die voor de raad relevant is.

Bijlage - Colleebrief inzake aanvulling op raadsvoorstel Stand van zaken . . .

Bestuursdienst

Afdeling Directie Middelen
Onderwerp Aanvulling op raadsvoorstel "Stand van zaken
organisatieontwikkeling en cultuurverandering"

Bezoekadres
Waagstraat 1

Postadres
Postbus 20001
9700 PB Groningen

De leden van de raad van de gemeente Groningen
te
Groningen

Wij zijn met het openbaar vervoer
bereikbaar, buslijnen 1, 2, 3, 5, 6,
11, 13, 16

Informatie over vertrektijden krijgt
u via 0900-92 92

In uw antwoord graag datum en
kenmerk vermelden.

Telefoon (050) 367 76 88 Bijlage(n) 1

Ons kenmerk BD 11.2751594

E-mailadres
div.bsd@groningen.nl

Datum 21-09-2011 Uw brief van

Uw kenmerk

Website
www.groningen.nl

Geachte heer, mevrouw,

Vorige week zonden wij u het raadsvoorstel "Stand van zaken
organisatieontwikkeling en cultuurverandering".

Ter aanvulling op dit voorstel zenden wij u bijgaande notitie "Handhaving
door college van spelregels nota vertrouwelijkheid". Deze notitie kunt u
beschouwen als bijlage III van het raadsvoorstel.

Met vriendelijke groet,
burgemeester en wethouders van Groningen,

de burgemeester,
dr. J.P. (Peter) Rehwinkel

de secretaris,
drs. M.A. (Maarten) Ruys

BIJLAGE

Handhaving door college van spelregels nota vertrouwelijkheid

Op 25 mei 2011 is in het presidium aan ons gevraagd voor behandeling in de commissie Cultuurverandering te komen met een notitie over hoe wij de afgesproken spelregels met betrekking tot geheimhouding/vertrouwelijkheid ex artikel 25 Gemeentewet voor ons deel handhaven.

Uitgangspunt bij het informeren van uw raad is dat informatie in beginsel openbaar wordt verstrekt aan de raad. En dat geldt ook voor de mondelinge behandeling van onderwerpen. In artikel 25 Gemeentewet is bepaald, dat op grond van een belang genoemd in artikel 10 van de Wet openbaarheid van bestuur (Wob), geheimhouding kan worden opgelegd.

Soms vragen de belangen genoemd in artikel 10 Wob (zoals bedrijfs- en fabricagegegevens, eerbiediging persoonlijke levenssfeer, het voorkomen van onevenredige bevoordeling of benadeling of economische of financiële belangen van de gemeente) om geheimhouding. Indien wij schriftelijke informatie onder geheimhouding zoals bedoeld in artikel 25 Gemeentewet verstrekken, geven wij daar bij aan op grond van welk belang genoemd in artikel 10 Wob wij dat doen. Tevens *verzoeken* wij uw raad dan om de geheimhouding in de eerstvolgende raadsvergadering te bekrachtigen. Het is dan aan uw raad om daarover te besluiten.

Daarnaast komt het voor dat er soms geen geheimhouding conform de regeling uit de Gemeentewet wordt opgelegd, maar dat er 'vertrouwelijk' op een stuk staat vermeld. In dergelijke gevallen menen wij dat vertrouwelijke omgang met het stuk gewenst is, maar vragen wij niet expliciet om bekrachtiging van de opgelegde vertrouwelijkheid/geheimhouding. Deze vorm van "geheimhouding" passen wij overigens steeds minder toe, omdat dan immers niet geheel duidelijk is of het stuk geheim is in de zin van artikel 25 Gemeentewet.

Wij zullen daarom nog meer aandacht besteden aan de wijze waarop wij geheimhouding opleggen en hiertoe alleen overgaan indien de reden van de vertrouwelijkheid valt onder de belangen genoemd in artikel 10 Wob.

Voor wat betreft het doen van vertrouwelijke mededelingen in besloten (delen van) vergaderingen kunnen wij u meedelen, dat wij uw raad verzoeken van die mogelijkheid gebruik te maken, indien wij van mening zijn dat het delen van de vertrouwelijke informatie belangrijk is om uw raad adequaat en tijdig te informeren. Vaak betreft dit informatieverstrekking over de stand van zaken aan de voorkant van een nog nader te voeren besluitvormingsproces. Doel van de vertrouwelijkheid is dan bijvoorbeeld gelegen in bescherming van de positie van de gemeente in onderhandelingen of juridische procedures met externe partijen. Ook hiervoor geldt de geheimhoudingsplicht ex artikel 25 Gemeentewet. Het is uw raad zelf, die op

Bijlage - Colleebrief inzake aanvulling op raadsvoorstel Stand van zaken . . .

grond van een belang, genoemd in artikel 10 Wob, over het in een besloten vergadering behandelde geheimhouding kan opleggen. Die geheimhouding moet in diezelfde vergadering worden opgelegd.

Wij gaan zeer terughoudend om met het toepassen van het instrument van verstrekken van informatie onder oplegging van geheimhouding. Wij zullen - zowel bij vertrouwelijkheid van overgelegde stukken, als bij het verstrekken van informatie in besloten vergaderingen - steeds aangeven wat de reden is van de opgelegde c.q. gevraagde vertrouwelijkheid. Vervolgens is het aan uw raad om de vertrouwelijkheid al dan niet te bekrachtigen c.q. op te leggen.

Concluderend stellen wij voor de bestaande procedure omtrent geheimhouding te handhaven, waarbij wij slechts twee mogelijkheden zullen hanteren. Een stuk of vergadering is naar onze mening geheim of openbaar. In het eerste geval zullen wij de geheimhouding expliciet opleggen, en het is vervolgens aan uw raad om dit te bekrachtigen.

15092011/BJZ/KvE

initiatiefvoorstel stadspartij

190.000 DESKUNDIGEN!

Het initiatief ook aan de burger.

Mei 2011

initiatiefvoorstel stadspartij

Inleiding.

Een flink aantal Nederlandse gemeenten kennen een verordening op het burgerinitiatief. Het burgerinitiatief wordt gezien als een middel om de burger directer te betrekken bij de politieke besluitvorming en daarmee de beruchte kloof tussen burger en politiek te verkleinen.

De praktijk is echter een stuk weerbarstiger gebleken waarover later meer.

Ook in Groningen is een poging ondernomen het burgerinitiatief vorm te geven. In oktober 2001 heeft de raad een initiatiefvoorstel van GroenLinks overgenomen om tot een verordening op het burgerinitiatief te komen dat echter, na uitwerking, alsnog sneuvelde in de raad van september 2003.

De belangrijkste bezwaren destijds kunnen als volgt worden samengevat:

- Het instrument is overbodig omdat burgers in de huidige situatie via de fracties ook de politiek goed kunnen bereiken.
- Het instrument kan zelfs contraproductief werken omdat, als burgers hun zin niet krijgen, er een beeld kan ontstaan dat de politiek toch niet luistert naar de burger.

Op basis van onderzoek verricht naar ervaringen in gemeenten die dit instrument kennen kan men tot de conclusie komen dat het instrument burgerinitiatief in de huidige toegepaste vorm inderdaad zijn doel in veel gevallen voorbij schiet. (zie paragraaf hieronder)

De Stadspartij ziet echter goede mogelijkheden om op een andere, minder formele, wijze gestalte te geven aan de wens de burger de kans te bieden ideeën en initiatieven te ontwikkelen en deze ook daadwerkelijk mede te realiseren.

Uitgangspunt hierbij is dat de bezwaren die kleven aan het 'klassieke burgerinitiatief' worden vermeden. De burger die met een idee of initiatief komt moet niet geconfronteerd worden met een log of zelfs onwillig apparaat maar moet gezien worden als een waardevolle aanvulling binnen het bestaande systeem. Hij of zij moet daarbij kunnen rekenen op advies en ondersteuning.

Alvorens dit uitgangspunt nader uit te werken is het wenselijk om eerst eens goed naar de ervaringen met het 'klassieke burgerinitiatief' te kijken.

Ervaringen met burgerinitiatief

Uit onderzoek van het Instituut voor Publiek en Politiek blijkt dat ongeveer de helft van de gemeenten het instrument burgerinitiatief gebruikt. Het aantal ingediende burgerinitiatieven per jaar per gemeente is gemiddeld nog geen twee. Burgerinitiatieven gaan vooral over de (beleids)terreinen ruimtelijke ordening, leefbaarheid en jeugdbeleid. Burgerinitiatieven die

initiatiefvoorstel stadspartij

door de raad worden gehonoreerd zijn meestal gericht op het realiseren of behouden van voorzieningen.

De meeste gemeenten zien als voornaamste knelpunt een gebrek aan kennis en informatie: burgers zijn niet op de hoogte van het bestaan van (de regeling) burgerinitiatieven of kunnen niet met de bestaande regeling uit de voeten. Ook raadsleden weten vaak niet wat het burgerinitiatief precies inhoudt of hoe ze moeten handelen als een burgerinitiatief wordt ingediend.

Andere faalfactoren zijn het gemeentelijke apparaat, dat niet serieus met ingediende burgerinitiatieven omgaat en een onzorgvuldige voorbereiding van initiatieven door burgers zelf.

Het aantal gemeenten dat het burgerinitiatief een nuttig instrument vindt, neemt de laatste jaren sterk af: van 87% in 2004 naar 64% in 2009.

De grootste gesignaleerde knelpunten van het formele burgerinitiatief:

1. Het burgerinitiatief wordt weinig gebruikt.
2. Initiatieven komen veelal van 'bekenden' van het gemeentehuis.
3. Gebrek aan een 'positieve cultuur' in omgaan met voorstellen van burgers.
4. de bevoegdheidsvraag.
5. teleurstelling bij de initiatiefnemers

(Bron: onderzoek 'Wipkippen, wisselgeld & wisselend succes', Over de succes- en faalfactoren van burgerinitiatieven bij gemeenten, IPP zomer 2009)

Het kan anders

Uit bovenstaande zou men de conclusie kunnen trekken dat de weg die veel gemeenten zijn ingeslagen met het burgerinitiatief een doodlopende is en dat de bezwaren die doorslaggevend waren bij het afwijzen van het burgerinitiatief destijds in Groningen terecht waren.

Het burgerinitiatief lijkt overbodig want er wordt inderdaad weinig gebruik van gemaakt en de 'bekenden van het gemeentehuis' weten anders de weg naar de fracties ook wel te vinden.

Over 'positieve cultuur in omgang met burgers' wordt in deze stad nog steeds veelvuldig gesproken. Het is een moeizaam proces met veel vallen en opstaan. Dat er burgers zijn met goede ideeën staat buiten kijf. Groningen telt ruim 190.000 deskundigen en een flink aantal daarvan is graag bereid constructief mee te denken maar heeft geen behoefte aan allerlei ingewikkelde of formele procedures.

Het 'klassieke burgerinitiatief' werkt 'bottom up'.

Dat wil zeggen dat de initiatiefnemer(s) moeten voldoen aan allerlei formele eisen zoals aantallen handtekeningen, financiële onderbouwing en een lange rij van uitsluitingen waarover geen voorstel mag worden ingediend. (bevoegdheden)

Pas na goedkeuring van bijvoorbeeld het presidium of een speciale commissie wordt het voorstel aan de raad voorgelegd. De raad heeft

initiatiefvoorstel stadspartij

natuurlijk altijd het laatste woord als hoogste bestuursorgaan binnen de gemeente. Zonder steun vanuit de raad is ieder initiatief kansloos. Deze formele route kent veel faalmomenten zoals we al eerder betoogd hebben en zoals dat ook uit onderzoek naar voren is gekomen.

Met die gedachte in het achterhoofd hebben wij een procedure bedacht die 'top down' werkt. Eerst steun vanuit de raad verwerven en dan pas het initiatief uitwerken en indienen.

Hoe gaat dat in de praktijk?

Mevrouw Jansen heeft een idee. Ze denkt dat met de aanleg van een verhoogde zebra tussen het bejaardentehuis en het winkelcentrum de oversteek voor de veelal slecht ter been zijnde bewoners een stuk eenvoudiger wordt.

Natuurlijk kan ze rechtstreeks een partij benaderen. Ze zoekt op de gemeentelijke website naar het mailadres van de partij van haar keuze maar dan valt haar oog op een apart menu:

'Klik **HIER** als u een voorstel wilt indienen', staat er te lezen. Ze klikt en dan verschijnt de volgende tekst:

De gemeente Groningen kent de mogelijkheid voor burgers om zelf ideeën of initiatieven onder de aandacht van alle raadsfracties te brengen. U kunt hieronder uw idee of initiatief kort omschrijven en uw mailadres of telefoonnummer opgeven.

Alle raadsfracties zullen dan uw voorstel/idee voorgelegd krijgen en wellicht contact met u opnemen. U, als initiatiefnemer, bepaald zelf of uw initiatief in overleg met één of meerdere fracties wordt uitgewerkt. Ook bepaald u zelf in overleg met de fractie(s) in hoeverre u betrokken wilt zijn bij die uitwerking. Als het tot uitwerking komt bestaat ook de mogelijkheid dat u uw idee/initiatief mag toelichten in de raadscommissie. Dat laatste is echter niet verplicht!

De voordelen op een rij:

- De initiatiefnemer richt zich rechtstreeks tot degene die beslissingsbevoegd is. Van de raadsfracties mag je aannemen dat ze zelf heel goed weten waarover ze wel of geen beslissingen mogen nemen. Daarnaast is ieder initiatief dat niet op steun van één of meerdere fracties kan rekenen bij voorbaat kansloos.
- Initiatiefnemers hoeven niet van tevoren veel werk te verrichten met het risico achteraf te vernemen dat het voorstel om formele redenen niet zal worden behandeld of op geen enkele steun in de raad kan rekenen.
- Initiatiefnemers bepalen zelf in hoeverre ze betrokken willen zijn bij de uitwerking van hun initiatief/idee.
- Initiatiefnemers bepalen zelf met welke partij(en) ze in zee gaan.

initiatiefvoorstel stadspartij

- Initiatiefnemers kunnen, als ze willen, gebruik maken van het reeds gangbare spreekrecht. Er hoeven derhalve geen reglementen te worden aangepast of ingewikkelde verordeningen te worden aangenomen.
- Raadsfractie krijgen directe input en bepalen zelf hoe ze daar mee om willen gaan. In de praktijk betekent dat ook dat als men niets ziet in een voorstel of idee, het wel zo fatsoenlijk is de indiener daarvan op de hoogte te stellen.
- Het contact met de raad wordt 'geformaliseerd' en daarmee minder vrijblijvend voor zowel initiatiefnemer als raadsfractie.

Een vraag die bij ons en wellicht ook bij u naar boven komt is de volgende:

Wat is nu de toegevoegde waarde van dit voorstel boven de gangbare praktijk dat burgers zelf contact zoeken met partijen?

Het formaliseren van het contactmoment werkt statusverhogend voor zowel initiatiefnemer als raadsfracties. De initiatiefnemer weet zeker dat alle fracties het voorstel/idee onder ogen krijgen en de verschillende fracties weten dat ook van elkaar. Deze 'formele opwaardering' geeft dus de initiatiefnemer meer zekerheid dat hij/zij gehoord zal worden en staat tevens borg voor een zorgvuldige afhandeling. Waarmee zeker niet gezegd wordt dat fracties zich er in de huidige situatie met een Jantje van Leiden afmaken maar we hebben allemaal wel eens een dag waarop de blik soms wat minder helder is.

De kans dat we, na het praktisch uitwerken van dit initiatiefvoorstel, een prima idee van één van onze 190.000 deskundigen over het hoofd zullen zien zal op zijn minst iets kleiner geworden zijn! Daarnaast zal de kans dat één van onze 190.000 deskundigen ook daadwerkelijk dat prima voorstel/idee aanlevert op zijn minst iets zijn toegenomen omdat de formele rompslomp tot een minimum wordt beperkt!

De kosten.

Al met al gaat het om een niet al te ingrijpende infrastructurele aanpassing in het menu van de gemeentelijke website. We kunnen ons voorstellen dat de hierboven geïntroduceerde 'knop' te vinden is op verschillende locaties op de site. Natuurlijk bij het raads gedeelte maar ook bij 'Goed Idee' en 'Goed Idee Plus'. Daarnaast is het ook een goede zaak als de gemeente, via andere media, ruchtbaarheid geeft aan de mogelijkheid om laagdrempelig voorstellen/ideeën in te dienen. Wij denken dat met een relatief kleine bijdrage uit bijvoorbeeld Stad en Stadhuis dit project valt te realiseren en goed onder de aandacht is te brengen.

initiatiefvoorstel stadspartij

Besluit:

1. De gemeentelijke website uit te breiden met een mogelijkheid direct een initiatief/idee aan te leveren bij alle fracties en deze mogelijkheid kort maar helder toe te lichten.
2. Deze mogelijkheid ruim onder de aandacht van de stadgers te brengen.
3. De kosten te dekken uit Stad en Stadhuis.

Anna Riemersma
Stadspartij

initiatiefvoorstel D66

Burgerinitiatief in Groningen

Een initiatiefvoorstel dat beoogt burgerinitiatieven in enge zin mogelijk te maken in Groningen

initiatiefvoorstel D66

Inhoudsopgave

1- Inleiding.....	p.3.
2- Burgerparticipatie volgens D66.....	p.4.
3- Achtergrond.....	p.4.
i. Burgerinitiatief in de Tweede Kamer.....	p.4.
ii. Burgerinitiatief in Nederlandse gemeenten.....	p.4.
iii. Digitaal burgerinitiatief.....	p.5.
iv. Voorwaarden initiatief.....	p.5.
v. Knelpunten, succes- en faalfactoren.....	p.5.
1. Voorbeeld voorwaarden burgerinitiatief Utrecht.....	p.6.
4- Voorstel.....	p.6.
5- Dictum.....	p.7.

initiatiefvoorstel D66

1- Inleiding

Groningen is een stad met mondige burgers. De Groningers kenmerken zich door een nuchtere kijk op het leven, en een sterke mening over hoe dit leven er uit moet zien. D66 neemt de Groningers serieus en wil hen echte invloed geven op de zaken die door hun vertegenwoordigers worden besproken. Om deze reden introduceert D66 het burgerinitiatief in Stad. Met het burgerinitiatief worden Groningers in de gelegenheid gesteld om kleine en grote zaken onder de aandacht te brengen van de Gemeenteraad.

Erik Akkermans

Gemeenteraadslid D66 Groningen

initiatiefvoorstel D66

2- Burgerparticipatie volgens D66

Voor D66 Groningen Stad is burgerparticipatie van het grootste belang. Voor D66 betekent goede burgerparticipatie dat burgers serieus worden genomen door de overheid. Het betekent dat burgers betrokken worden bij beslissingen die hen aangaan, en dat die betrokkenheid ook daadwerkelijk inhoud heeft. Ook betekent het dat D66 er van uitgaat dat een beslissing die gaat over bijvoorbeeld een wijk, het beste in de betreffende wijk genomen kan worden, in plaats van in een kantoor van de dienst van de gemeente.

Dit voorstel past in de 'cultuurverandering' die de Gemeente Groningen nastreeft en die onder meer beoogt stadhuis en Stadler nauwer bij elkaar te betrekken. In de cultuurverandering is er een duidelijke rol weg gelegd voor burgerparticipatie. Hoewel de mogelijkheid voor de Groningse inwoners al wel bestond om onderzoek naar bepaalde zaken te initiëren is momenteel het initiatief tot agendering nog niet geregeld. Dit voorstel vult deze leemte in.

Voor de duidelijkheid: we hebben het hierbij over een specifieke vorm van burgerinitiatief. In ruimere zin spreekt men ook van 'burgerinitiatief' wanneer burgers meer verantwoordelijkheden nemen, bijvoorbeeld voor parkonderhoud of delen van welzijnswerk. In meer enge zin slaat de term 'burgerinitiatief' op het recht van de burgers om de politieke agenda mede te bepalen. Landelijk is dit recht geregeld en veel gemeenten zijn Groningen voor gegaan.

3- Achtergrond

Het burgerinitiatief is in wezen niets nieuws. De helft van de gemeenten in Nederland heeft een regeling getroffen via welke burgers onderwerpen kunnen agenderen op een Gemeenteraadsvergadering. De invulling van het burgerinitiatief verschilt per gemeente. In sommige gemeenten kunnen burgerinitiatieven ingediend worden met een lijst handtekeningen, in andere steden volstaan steunbetuigingen die online zijn gegeven. Er zijn steden waar grote en kleine initiatieven op evenveel steun moeten kunnen rekenen, en er zijn steden die rekening houden met de schaalgrootte van een bepaald initiatief.

i. Het burgerinitiatief in de Tweede Kamer

Met 'het burgerinitiatief' wordt in Nederland doorgaans het burgerinitiatief in de Tweede Kamer bedoeld. Deze regeling houdt in dat burgers met 40.000 handtekeningen een onderwerp op de agenda van de Tweede Kamer kunnen plaatsen. De regeling is sinds 1 mei 2006 van kracht en werd in 2008 voortgezet, waarna er ook digitale steunbetuigingen mogelijk werden. Tot nu toe werden onder meer de volgende initiatieven via een burgerinitiatief op de agenda van de Tweede Kamer geplaatst: burgerinitiatief Voltooid Leven, burgerinitiatief Stop Fout Vlees en burgerinitiatief voor Rookvrije Horeca.

ii. Het burgerinitiatief in Nederlandse gemeenten

Verscheidene gemeenten in Nederland hebben een burgerinitiatief in enge zin ingevoerd, vaak via een zogenaamde verordening of reglement burgerinitiatief. De eerste gemeente

initiatiefvoorstel D66

die het initiatief invoerde was Eibergen, dat de regeling al in 2001 startte. Volgens de website van de VNG¹ wordt van dit soort regelingen doorgaans geen of weinig gebruik gemaakt. Als er gebruik van wordt gemaakt, betreft een initiatief doorgaans de beleidsterreinen ruimtelijke ordening, leefbaarheid en jeugdbeleid. Succesvolle burgerinitiatieven zijn meestal gericht op het realiseren of behouden van voorzieningen.

iii. Digitaal burgerinitiatief

Zoetermeer is de eerste gemeente in Nederland die een digitaal burgerinitiatief instelde. Concreet houdt dit in dat inwoners van de gemeente Zoetermeer via een website een burgerinitiatief kunnen indienen. De gemeente heeft dit gedaan om zoveel mogelijk drempels weg te nemen voor het indienen van een dergelijk initiatief. Via de website kunnen de initiatiefnemers de verdere procedure en behandeling omtrent het initiatief blijven volgen.

iv. Voorwaarden initiatief

Over het algemeen moet een initiatief in de gemeenten bestaan uit een voorstel, hoewel in sommige gemeenten ook een onderwerp geagendeerd kan worden. Het aantal vereiste handtekeningen ter ondersteuning van het initiatief verschilt per gemeente. Meestal zijn inwoners van een gemeente van 16 jaar of ouder initiatiefgerechtigd. Sommige gemeenten bieden ook belanghebbenden, zoals bezitters van onroerend goed, maatschappelijke organisaties, personen die werkzaam zijn in de gemeente waarin het initiatief wordt ingediend of personen die als zelfstandige staan ingeschreven bij de Kamer van Koophandel in de desbetreffende gemeente, de mogelijkheid een burgerinitiatief in te dienen. D66 stelt voor de volgende zaken uit te sluiten van een burgerinitiatief in enge zin: een initiatief moet gaan over een nieuw - en op het beleid aanvullend - onderwerp en mag derhalve:

- geen klacht over (een persoon van) het bestuursorgaan inhouden
- geen bezwaar over (een persoon van) het bestuursorgaan inhouden
- geen herziening van een - door de gemeenteraad - recentelijk vastgesteld beleid zijn (termijn: Collegeperiode)
- geen vraag inhouden
- en moet wel tot de bevoegdheid van de gemeenteraad behoren

v. Knelpunten, succes- en faalfactoren bij burgerinitiatieven

Als voornaamste knelpunt bij burgerinitiatieven wordt vaak een gebrek aan kennis en informatie bij burgers gezien. Zij zijn niet op de hoogte van het bestaan van (de regeling) burgerinitiatieven of kunnen niet met de bestaande regeling uit de voeten. Ook raadsleden

¹ <http://actieprogrammaalokaalbestuur.nl/node/1592>. Deze website is voor het grootste deel van dit stuk als bron gebruikt.

initiatiefvoorstel D66

weten vaak niet wat het burgerinitiatief precies inhoudt of hoe ze moeten handelen als een burgerinitiatief wordt ingediend. Als succesfactoren voor burgerinitiatieven worden vooral goede informatie en communicatie genoemd (*door de respondenten van het onderzoek van IPP*). Verder moeten Raad en gemeente willen luisteren en de burger serieus nemen. Nog een voorwaarde voor succes zijn betrokken en gemotiveerde burgers. Tenslotte vindt men het van belang het instrument laagdrempelig te houden. De drie meest genoemde faalfactoren zijn: de gemeente die niet serieus met ingediende burgerinitiatieven omgaat, slechte informatie en communicatie rond het burgerinitiatief en een onzorgvuldige voorbereiding van initiatieven door burgers zelf.

1. Een voorbeeld van voorwaarden voor een burgerinitiatief, is deze lijst met voorwaarden van de gemeente Utrecht:

“Voorstellen van bewoners die worden ingediend via het Burgerinitiatief moeten aan een aantal voorwaarden voldoen. Anders kan uw voorstel niet in behandeling worden genomen.

- U moet in Utrecht wonen.
- U bent 14 jaar of ouder.
- Bij een voorstel voor uw straat of buurt moeten 250 kiesgerechtigde inwoners uw voorstel ondersteunen, voor een wijkvoorstel 1.000 en voor een voorstel dat over de hele stad gaat 2.500. U moet als bijlage bij uw voorstel een handtekeningenlijst meesturen.
- Uw voorstel moet betrekking hebben op een kwestie of plan voor uw directe woonomgeving (straat of buurt) of voor uw wijk of stad. U kunt niet over alle onderwerpen voorstellen indienen. Zie het overzicht met uitzonderingen hieronder.
- U moet een duidelijk schriftelijk voorstel maken. Elementen uit het voorstel zijn bijvoorbeeld wat u wilt bereiken met uw voorstel en wat de globale kosten zijn voor het realiseren van uw voorstel.

Bij een Burgerinitiatief is er geen sprake van een maximaal budget per voorstel. Als de gemeenteraad uw voorstel goedkeurt, wordt het uitgevoerd.”

4- Voorstel

D66 Groningen Stad stelt voor om een regeling in te voeren in de stad Groningen waarin een burgerinitiatief in enge zin in mogelijk wordt gemaakt. Met deze regeling beoogt D66 de burger meer te betrekken bij het stadsbestuur en daardoor stadhuis en Stadjer dichter tot elkaar te brengen.

Praktische uitvoering

D66 Groningen Stad denkt bij de praktische uitvoering van het plan aan drie belangrijke pijlers. Allereerst is het belangrijk goed te onderzoeken of het burgerinitiatief in enge zin schriftelijk of ook online ingediend kan worden. Daarnaast moet worden vastgesteld hoeveel steunbetuigingen nodig zijn voor een bepaald soort voorstel. Tot slot is er kort aandacht voor de ambtelijke ondersteuning voor personen en organisaties die een initiatief willen invoeren.

Schriftelijk én online

initiatiefvoorstel D66

D66 stelt voor om het burgerinitiatief zowel online als hard-copy mogelijk te maken, zodat iedere burger de mogelijkheid heeft om een initiatief te steunen. In eerste instantie is het aan de initiatiefnemers om de verzamelen van de steunbetuigingen te organiseren. De gemeente komt pas in beeld nadat de steunbetuigingen zijn ingediend, omdat de gemeente dan de lijst met steunbetuigingen zal controleren op geldigheid.

Aantal steunbetuigingen

Wat betreft het aantal vereiste steunbetuigingen kiest D66 voor een middenweg. Het voorstel is dan ook om initiatieven op wijkniveau en op stadsbreed niveau mogelijk te maken, met een verschillend aantal benodigde steunbetuigingen. Voor de wijken zal dit getal op 500 worden gezet, voor de stadsbrede initiatieven op 1250.

Ambtelijke ondersteuning

Omdat niet van iedere initiatiefnemer verwacht kan worden volledig op de hoogte te zijn van de juridische kant van het indienen van een burgerinitiatief, zal de gemeente enige ondersteuning moeten gaan aanbieden. D66 denkt hierbij vooral aan een consultgesprek met personen en organisaties die voornemens zijn een initiatief te starten. In dit consult kan een ambtenaar adviezen geven over hoe het initiatief het beste geformuleerd kan worden en of het onderwerp zich leent voor een burgerinitiatief. Op deze manier wordt voorkomen dat een initiatief niet wordt geaccepteerd, nadat veel tijd en moeite is gestoken in het werven van steun voor het initiatief. Voorbeelden van gronden waarop een initiatief zou kunnen worden afgewezen zijn te vinden onder punt iv. van dit voorstel.

5- Dictum

De Gemeenteraad van Groningen, gezien het voorstel "Burgerinitiatief in Groningen" van de fractie van D66

Besluit het College te verzoeken:

I Burgerinitiatieven in enge zin mogelijk te maken in Groningen, conform het initiatiefvoorstel van D66 d.d. 21-09-2011

II Hiertoe een voorstel te doen aan de Raad

Aldus besloten in de vergadering van XX – XX – XXXX

Erik Akkermans, Gemeenteraadslid D66

Verslag CV

VERSLAG VERGADERING RAADSCOMMISSIE CULTUURVERANDERING

Datum: 13 juli 2011
Plaats: Oude raadzaal
Tijd: 13.00 – 15.00 uur

Aanwezig: dhr. J. Spakman (voorzitter), mw. E. Van Lente (PvdA), dhr. M.T. Gijsbertsen (GroenLinks), dhr. L. van der Laan (Stadspartij), dhr. J.H. Luhoff (D66), dhr. H.J.M. Akkermans (D66), dhr. J. Seton (CDA), dhr. J.M. van Keulen (VVD, tot 13.50 uur), dhr. E. Eikenaar (SP), mw. R.J.A.M. Krüders (Student&Stad), mw. K. de Wrede (PvdD).

Namens de griffie: dhr. L.A.M. Aarden (interim-griffier, tot 14.00 uur), dhr. W.T. Meijer (commissiegriffier).

De burgemeester: dhr. J.P. Rehwinkel; **de wethouder:** dhr. T. Schroor.

Afwezig m.k.: mw. I.M. Jongman-Mollema (ChristenUnie) en dhr. A. de Rooij (PvdA).

Verslag: dhr. Z. Jeurig (Notuleerservice Nederland).

Insprekers:

Bij agendapunt A.4. Rondvraag: mw. De Jonge.

A.1. Opening en mededelingen

De voorzitter meldt de afwezig. Vraagt of er behoefte is om als commissie eerder dan de geplande novembervergadering bij elkaar te komen. Dat blijkt het geval. Er zal in oktober een commissievergadering worden belegd.

De burgemeester:

- Zegt toe dat de notitie van het college over vertrouwelijkheid de volgende keer in de commissie kan worden besproken; de evaluatie van de nota "Gemeenteraad aan het stuur" kan in december in de raad worden besproken.

A.2. Vaststelling agenda

Agendapunt B4., 190.000 deskundigen, het initiatiefvoorstel van de Stadspartij, vervalt.
De agenda wordt aldus gewijzigd vastgesteld.

A.3. Langetermijnagenda en lijst van moties en toezeggingen

Mw. Krüders (Student en Stad):

- Verzoekt het onderwerp Online dossiervorming samen met de onderwerpen ICT-ontwikkelingen en Digitalisering op de LTA te plaatsen.

De voorzitter:

- Zegt dat aan het verzoek van mw. Krüders gevolg wordt gegeven.
- De evaluatie van de nota "Gemeenteraad aan het stuur" staat onder de titel "Evaluatie knippen van kredieten" voor december 2011 op de LTA van de commissie Financiën en Veiligheid. Dit betekent dat de evaluatie niet na twee maar na drie jaar plaatsvindt en dat die niet in de commissie Cultuurverandering wordt besproken. De commissie stemt hiermee in.

A.4. Rondvraag

Inspreker mw. De Jonge is inwoner van de Oosterpoort en heeft als Wmo-burger met verschillende diensten te maken. Zij gaat in op het begrip burgerparticipatie. Het is een breed begrip: burgers participeren op verschillende manieren en vaak op meerdere manieren tegelijk. Het is nodig dwarsverbanden te maken. In Groningen lukt dat goed, in tegenstelling tot in andere steden. Spreker noemt als voorbeeld de inbreng van groepen bij de Wmo. In deze commissie gaat het over het meedoen van de burger in wijken en buurten en over het meedoen van diezelfde burger aan wat de gemeente doet. Bij dat laatste is het belangrijk dat medewerkers voldoende speelruimte krijgen. Dus niet van alles regelen. Zo kunnen burgers maatwerk krijgen.

Dhr. Gijsbertsen (GroenLinks):

Verslag CV

- Waardeert de oproep van mw. De Jonge om medewerkers meer ruimte te geven om maatwerk te kunnen leveren. Spreker zal er bij het agendapunt burgerparticipatie op terugkomen.

De voorzitter:

- Vindt het goed de inspraakreactie te betrekken bij agendapunt B3., burgerparticipatie.

B.1. Conclusies werkconferentie raad en college 24 mei 2011

Dhr. Gijsbertsen (GroenLinks):

- Vindt het nu tijd conclusies te trekken en aan het werk te gaan.
- De strategische agenda: naast deze agenda ook nu alvast beginnen met het vaststellen van de politieke agenda. Voorstel: het presidium elke keer drie maanden vooruit laten kijken naar de LTA.
- Eens om het presidium agendacommissie te laten zijn. De agendacommissie kan zich met het volgende bezig houden: de evaluatie van de commissies, de beleidsprioriteiten in de voorjaarsbrief, de vertrouwelijkheid en de scholingsbehoefte.
- Strategische visie: de fractie wil graag verder praten over nut en noodzaak hiervan.
- Raad aan de voorkant: in het stuk staat dat de raad aan het begin van het proces de procedures en de doelen van het beleid afspreekt, en spreker vindt dat positief. Meer moet de raad niet willen. Het stuk is dus goed zo.
- Pagina 7, actieve informatieplicht: transparantie vanuit het college is nodig, vooral in de zin van op welke manier wordt gecommuniceerd. Dit kan goed doorwerken naar de organisatie. De formulering moet daarom iets anders luiden. De fractie onderschrijft het maken van heldere afspraken over actieve informatieplicht.

Dhr. Seton (CDA):

- Het stuk is breed; dat is een zorg. Het gevaar bestaat dat de raad te veel tegelijk oppakt.
- Houding en gedrag: deze zijn essentieel om de doelen op het gebied van cultuurverandering te bereiken.
- Strategische agenda: kijken of dit lukt, spreker wil erover meedenken.
- Actieve informatieplicht: als het nodig is, moet de raad wel willen doorbijten.
- Transparantie moet gericht zijn op de relevante politieke terreinen, niet op de volle breedte.

Mw. Krüders (Student en Stad):

- Goed dat cultuurverandering concreter is ingevuld met aanbevelingen, prioriteiten en conclusies.
- Kaderstelling is een belangrijk punt waar de raad aan moet werken. Er is een relatie met de strategische agenda. Het presidium kan dit goed verder vormgeven.
- De actieve informatieplicht: duidelijke afspraken over de verwachtingen zijn nodig. Dit kan in de vorm van een intentieverklaring. Harde normen zijn niet gewenst.
- Het stuk is een goed handvat om te weten wat de raad wil met cultuurverandering.

Mw. Van Lente (PvdA):

- Raad aan de voorkant: een goed voorbeeld is het Wmo-meerjarenplan. Een aandachtspunt is om als raad het college te bevragen hoe de participatie vorm krijgt.
- De strategische agenda is van belang voor de kaderstelling.
- Rolvastheid: de raad moet soms nee durven zeggen tegen het college.
- Actieve informatieplicht: eens met mevrouw Krüders.
- De fractie is blij met het Gronings A4'tje.

Dhr. Eikenaar (SP):

- Strategische visie: oppassen voor een papieren werkelijkheid. Nieuwe ontwikkelingen kunnen tot andere inzichten leiden.
- Strategische agenda: de fractie is er voor. Belangrijk is hoe hij wordt ingevuld.
- Algemeen: de commissie is op de goede weg als de punten concreter worden ingevuld. Een voorbeeld is een instructie voor voorzitters om raadsleden die technische punten naar voren brengen, af te kappen.

Dhr. Van Keulen (VVD):

Verslag CV

- De werkconferentie was geslaagd. Het stuk is een goede weergave en spreker onderschrijft de conclusies en de prioriteiten.
- Het stuk biedt de raad handvatten om houding en gedrag te verbeteren. Het nakomen van afspraken is belangrijk.

Mw. De Wrede (PvdD):

- Het is belangrijk om een beleid op lange termijn te formuleren. Het moet wel concreet zijn.
- Strategische visie: de fractie is benieuwd naar de discussienotitie van de griffier.

Dhr. Luhoff (D66):

- Goed verslag en goede conferentie.
- Strategische visie: grotendeels eens met GroenLinks dat het moeilijk is een door de gehele raad gedragen visie op te stellen. Dit vergt nadere uitwerking; het komt terug.
- Strategische agenda: interessant om de planning- en controlecyclus en de beleidsklok hierin op te nemen. Het geeft de raad houvast om op de goede momenten inbreng te leveren.
- Houding en gedrag, cultuur in de raad: consistentie van beleid vanuit de raad is belangrijk. Het evenementenbeleid is een voorbeeld van hoe het niet moet.

Dhr. Van der Laan (Stadspartij):

- Het was een goede conferentie. Spreker onderschrijft het verslag; het is een goede basis om door te gaan.

Dhr. Aarden (interim-griffier) reageert:

- De discussie gaat vooral over de strategische oriëntatie van de raad en de rol van de strategische visie. Het beleid kan aan de strategische visie worden getoetst; de actualiteit kan noodzaken ervan af te wijken. Het is een waardevol hulpmiddel. Het biedt de mogelijkheid om tot een geïntegreerde aanpak van beleidsontwikkeling te komen. Dit in tegenstelling tot een facetmatige benadering zoals bij structuurvisies.
- De strategische agenda wordt door vier factoren bepaald: wat komt voort uit het autonome beleid, wat uit het beleid in medebewind, hoe wordt omgegaan met planning- en controldocumenten en de actuele politieke dynamiek.
- Politieke relevantie: de strategische agenda biedt de mogelijkheid om op actuele politieke situaties in te spelen.
- De strategische agenda wordt consistent door prioriteiten te stellen. De raad komt dilemma's tegen omdat naast consistentie aanpassingen nodig kunnen zijn.
- De raad heeft ruimte nodig om te kunnen sturen en te kunnen controleren. Ook is ruimte nodig om de inbreng vanuit de samenleving mee te nemen. De praktijk in Groningen is al zodanig dat dit laatste gebeurt.

De burgemeester reageert mede als voorzitter van de raad:

- De werkconferentie was erg geslaagd; aan het eind bleek een grote mate van gezamenlijke kijk op de zaken te zijn ontstaan.
- Over de noodzaak van een strategische visie en strategische agenda: voor het college is een tweede element belangrijk, namelijk de noodzaak tot consistentie en de noodzaak om door te zetten.
- Spreker noemt twee voorbeelden waar flinke stappen gezet worden: organisatieontwikkeling en burgerparticipatie.
- De inbreng van burgers moet altijd serieus genomen worden. Dit kan alleen in een sfeer van vertrouwen.
- Het college wil transparant zijn en de raad bedienen.
- Strategische agenda: het college heeft nadrukkelijk gezegd de motie te willen uitvoeren.
- Op de vraag van dhr. Seton over wat er nu anders is waardoor het wel zal lukken, geeft de burgemeester nogmaals het voorbeeld van de organisatieontwikkeling. Het college wil daar iets bereiken op het punt van de dienststructuur.
- Wat betreft de burgerparticipatie: er is sprake van een onomkeerbaar proces. Een goed voorbeeld is de website Mijnwijk.nl, waar een enthousiast proces met inbreng en initiatief van de burgers is ontstaan. Hetzelfde geldt voor het Nieuw Lokaal Akkoord.

Verslag CV

- De raad zal wel steeds scherp moeten blijven en door moeten gaan op de weg die de laatste jaren al is ingeslagen.

Wethouder Schroor voegt de volgende opmerking toe:

- Op de werkconferentie werd over twee begrippen gesproken. Rolvastheid: het is prima elkaars rollen te erkennen en op basis daarvan samen te werken. Waterdichte schotten: college en raad moeten hier niet strikt aan vasthouden.

De voorzitter concludeert:

- Het benoemen van de strategische agenda tot prioriteit wordt breed gedeeld en er worden vraagtekens geplaatst bij de strategische visie.
- In het raadsvoorstel worden de punten van overeenstemming opgenomen en tijdens de raadsvergadering wordt bekeken of er behoefte is aan een 1-minuut interventie.

Het voorstel gaat in principe als conformstuk naar de raad, tenzij de uiteindelijke formulering van het raadsvoorstel aanleiding geeft het toch als 1-minuutinterventie te agenderen. Presidium van volgende week neemt beslissing.

B.2. Stand van zaken organisatieontwikkeling en cultuurverandering

De voorzitter:

- Bedankt het college voor de beantwoording van de vragen van spreker.

Mw. Van Lente (PvdA):

- Bedankt het college voor het heldere overzicht. Er gebeurt veel en er staat veel op stapel.
- De PvdA heeft vertrouwen in de opzet en de gemaakte keuzes.

Mw. Kruiders (Student en Stad):

- In dit stuk wordt een concrete aanpak zichtbaar.
- Het is goed dat cultuurverandering wordt verbonden met organisatieontwikkeling.
- Meetbare doelen: dit is nog niet goed ingevuld; de raad moet er nog een keer over spreken. De raad moet aangeven wat er op welke punten concreet bereikt moet worden. Spreker erkent dat het college voorlopig alleen bestuurlijke dienstverlening van een meetbaar doel wil voorzien. Niet alles is kwantitatief meetbaar; de fractie heeft al eens een voorstel gedaan om ook kwalitatieve doelen meetbaar te maken.

Dhr. Gijsbertsen (GroenLinks):

- Is tevreden over het stuk.
- Meetbare doelen: het klopt dat niet alles meetbaar is. De fractie heeft behoefte aan een kwalitatieve signalering bij andere onderwerpen dan de bestuurlijke dienstverlening, zoals de planvoorbereiding. Het college kan dan aangeven of iets goed gaat of niet en in welke mate.
- De spankracht van de organisatie: het college zegt erop te willen letten. Spreker vindt dat vaag en wil graag horen of er problemen zijn, dan kan de raad keuzes maken.

Dhr. Eikenaar (SP):

- Eens met de opmerkingen van mw. Van Lente.
- Meetbare doelen: het is duidelijk dat niet alles meetbaar is en in cijfers is uit te drukken. Spreker verwacht van het college wel een betoog waarom iets wel of niet goed loopt.

Dhr. Seton (CDA):

- Meetbare doelen: niet alles kan SMART, maar waar het kan, moet wel worden gemeten met alle nuances die er zijn. Eens om met publieke dienstverlening te starten en prima om ook burgerparticipatie te gaan meten, dat is beslist noodzakelijk
- Bijlage 2 bij de brief, afspraken bestuurlijke dienstverlening college en AMT, waar staat dat een (strategisch) instrument nodig is voor de planning van de majeure onderwerpen richting college en raad. Dit instrument zou in september 2011 in werking moeten treden. Op welke manier is de raad hierbij betrokken?

Mw. De Wrede (PvdD):

- Onderschrijft het stuk en is benieuwd naar het uitbreiden van de inspraakverordening.
- Meetbare doelen: eens met dhr. Eikenaar, niet alles is in cijfers uit te drukken. Een kwalitatief betoog dat overtuigend is, volstaat.

Dhr. Van der Laan (Stadspartij):

Verslag CV

- Kan zich vinden in de brief.
- Meetbare doelen: prima om met bestuurlijke dienstverlening te beginnen.

Wethouder Schroor:

- Het is een ambitieus stuk. De leidraad is 'één Groningen, één organisatie'. De wethouder noemt een aantal belangrijke onderdelen.
- Bestuurlijke dienstverlening wordt als eerste gemeten.
- ICT: hoge ambities, een aantal onderwerpen staat goed op de rails. Komt in november terug.
- PIJOFACH: dit is een ingrijpende ontwikkeling die uitgaat van excellente dienstverlening vanuit het Shared Service Center naar de andere bedrijfsonderdelen. Het is goed te meten; de wethouder wil er met de commissie over spreken zodra het meten van bestuurlijke dienstverlening is gestart. De wethouder zegt toe erop terug te komen.
- Klantcontactcentrum, 14050 nummer, kanaalsturing, en dergelijke: de klanttevredenheid zal worden gemeten.
- Van AMT naar GMT, een Gemeenschappelijk of Gronings Managementteam: er wordt dus gestart aan de top. Dit gaat verder doordat de organisatie zich op onderdelen moet aanpassen.
- Kortom: werken aan de organisatie is werken aan cultuurverandering.
- De vraag over het verkrijgen van een rijbewijs: dit loopt via het klantcontactcentrum en nummer 14050, en zo nodig krijgen klanten een persoonlijk contact.
- Mobiliteit van werknemers is een belangrijk onderdeel van het personeelsbeleid.
- Het college wil wel degelijk meer meten, maar niet alles kan tegelijk. De wethouder zegt toe dat na bestuurlijke dienstverlening ook PIJOFACH wordt gemeten en dat daarnaast een stoplichtmodel wordt gehanteerd als algemeen beeld over de onderdelen. Verder wordt de raad mondeling in de commissies op de hoogte gehouden.
- De vraag van dhr. Seton over de gemeentesecretaris en zijn instrumenten: dit heeft betrekking op de organisatie. Wat de gemeentesecretaris doet, wordt aan de raad gerapporteerd. Uiteraard wordt de raad vooraf gekend als het op de strategische rol van de raad betrekking heeft.

De burgemeester:

- Burgerparticipatie: het is nadrukkelijk de bedoeling ook de resultaten van burgerparticipatie te meten. Dit gebeurt door middel van een benchmark: zo wordt vooruitgang gemeten. In de benchmark staat de borging van processen voorop. De eerste meting is in het najaar, de eerste cyclus loopt tot voorjaar 2012. Onderdeel van de benchmark is het leren van andere gemeenten. De benchmark gaat dus ook de diepte in en is meer dan een rangordening van deelnemende gemeenten.
- Over het meten in het algemeen: heel vaak kan wel worden gemeten, bijvoorbeeld om te bepalen of sprake is van vooruitgang of verbetering. Sommige dingen kunnen worden gemeten in het gesprek van het college met de raad. Voorbeelden: is de raad tevreden over formats, collegebrieven en dergelijke en hoe ervaart de raad de vooruitgang? Het gevoel van de raad is bepalend voor of er sprake is van vooruitgang.

B.3. Voortgangsrapportage Burgerparticipatie (bijlage bij collegebrief 30 juni 2011)

hierbij te betrekken:

a. Evaluatie wijkcommunicatie (bijlage bij collegebrief 30 juni 2011)

b. Gemeente Groningen en Sociale Media (bijlage bij collegebrief 30 juni 2011)

c. Checklist burgerparticipatie (aangeboden door D66)

Mw. Van Lente (PvdA):

- Goede stappen vooruit dankzij de wijkcommunicatie en de wijkwebsite. Een vraag is hoeveel van elk communicatiemiddel nodig is.
- Sociale media: goed dat het gebruikt gaat worden en terecht dat de gemeente blijvend zijn gezicht laat zien in de wijken.
- De checklist van D66 is een zinvol instrument.
- De inspreker mw. De Jonge had een goede inbreng, het is belangrijk dat raadsleden ook zelf op de burgers afstappen.

Verslag CV

Dhr. Akkermans (D66) geeft namens de fractie een aantal stellingen:

- De aandacht voor burgerparticipatie is volkomen terecht.
- Aan de benchmark burgerparticipatie moeten voldoende gemeenten meedoen.
- MijnWijk.nl ontwikkelt zich positief, ook door de koppeling aan de gemeentelijke informatie.
- Sociale media: de notitie biedt een goed overzicht; Liesbeth van de Wetering is een rolmodel wat betreft twitteren en haar reflectie daarop.
- Sociale media bieden kansen en risico's. Het is correct dat de gemeente niet te bang moet zijn, maar wel oog moet hebben voor de juridische aspecten.
- Stelling A: een algemene disclaimer "hieraan kunnen geen rechten worden ontleend" op alle berichten via sociale media geeft politici en medewerkers juist alle vrijheid om te communiceren.
- Stelling B: een algemene disclaimer verhindert dat medewerkers van eventuele fouten leren en schetst voor de burgers verwarring.
- D66 is blij dat de checklist burgerparticipatie gebruikt gaat worden. Het is geen rigide instrument en het moet telkens met de nodige slimheid en op maat worden gebruikt.
- Het college gaat er terecht van uit dat ook externe partijen zo mogelijk worden aangesproken op een actief beleid voor burgerparticipatie.
- D66 bepleit het gebruik van het Akkoord van Groningen, ook wat betreft het expertisepunt burgerparticipatie.
- Burgerparticipatie begint met transparantie van beleid.
- Hoe regelt de gemeente de inbreng van burgers bij de spelregels voor burgerparticipatie?
- Voorkom dat cultuurverandering op verschillende podia wordt besproken.

Dhr. Gijsbertsen (GroenLinks):

- Factor C: de raad moet daarover meepraten.
- Spreker is benieuwd wat de informatieplicht voor derden oplevert.
- De conclusies van het rapport over sociale media zijn erg voorzichtig.
- Ruimte creëren voor medewerkers: beseft moet worden dat de regels er zijn om te worden toegepast.

Mw. Krüders (Student en Stad):

- De checklist van D66 vat de discussies goed samen.
- Benchmark: wat is de toegevoegde waarde? De gemeente doet al heel veel.
- De wijkwebsite is een passief instrument, volgende stappen zijn nodig.
- De sociale media: elke medewerker dient iets van de gemeente uit te stralen. Op die manier zijn geen regeltjes nodig voor hoe ermee om te gaan.
- Graag tijdige aandacht voor de snelle ontwikkelingen bij de sociale media.

Dhr. Eikenaar (SP):

- De sociale media: spreker is het eens met de laatste opmerking van mevrouw Krüders.

Mw. De Wrede (PvdD):

- Sociale media hebben risico's. Het gevaar bestaat dat een informatiekloof ontstaat bij groepen die digitaal niet actief zijn.
- Evaluatie hondenbeleid: de gemeente spreekt het liefst met een georganiseerde groep of vereniging, dit heeft spreker gehoord van de groep van hondeneigenaren. Als dit juist is, wat doet de raad hiermee? Moet de gemeente en/of de raad stimuleren dat mensen zich organiseren zodat een goede gesprekspartner aanwezig is?

Dhr. Seton (CDA):

- Aanbeveling 17 in het Stappenplan over derden: het op weg helpen van 'derde-partijen' bij participatie staat ook in de Kadernota en spreker zegt nogmaals dit betuttelend te vinden.
- Regels bij het gebruik van sociale media door medewerkers zijn vooral nodig bij medewerkers in de wijk of bij accounts van de gemeente.
- Over de passage "Bestaande regels gelden ook online": dit zou moeten zijn "Bestaande regels gelden nog meer online".
- Checklist D66: voor 99% akkoord. Het begrip verwachtingmanagement ontbreekt. Als punt 5 van de checklist als zodanig kan worden gezien, kan spreker zich erin vinden.

Verslag CV

Dhr. Van der Laan (Stadspartij):

- Complimenten voor de prima wijkwebsite: de infrastructuur is neergelegd en daarna gaat het vanzelf.
- Sociale media: de gemeente moet meegaan met nieuwe ontwikkelingen.

De burgemeester:

- De gemeente kiest er bewust voor om met sociale media om te gaan.
- Over het opstellen van regels: medewerkers moeten het vertrouwen krijgen om met sociale media om te gaan. Als medewerkers er nauwgezet mee omgaan, kan de gemeente informatie vergaren die anders niet was verkregen.
- De burgemeester gaat zich verdiepen in het expertisecentrum burgerparticipatie, hij kent het nog niet.
- De benchmark: er doen mensen mee die willen weten of er vooruitgang is bij de processen op het gebied van de burgerparticipatie.
- De vraag van mevrouw De Wrede over een groep als aanspreekpunt voor de gemeente: het is helder dat de gemeente het prettiger vindt als men is georganiseerd. Het is dan duidelijk met wie de gemeente spreekt. Een ander voordeel is dat binnen de groep mogelijk een belangenafweging heeft plaatsgevonden.
- Op een vraag van dhr. Seton: heel soms en op een voorzichtige manier stimuleert de gemeente de oprichting van georganiseerde groepen, bijvoorbeeld cliëntenraden. Het is echter geen voorwaarde vanuit de gemeente om een groep te vormen. De gemeente blijft een taak houden richting individuen.

C.1. Ingekomen stukken en stukken ter kennisname

Geen opmerkingen.

C.2. Vaststelling verslagen van 6 april en 18 mei 2011

De verslagen worden ongewijzigd vastgesteld.

De voorzitter sluit de vergadering om 15.00 uur.